

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΛΟΚΥΘΙΑΣ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ



Cucurbita pepo L.
Cucurbitaceae



Καταγωγή-Ιστορικό

- Καταγωγή από την τροπική Αμερική (κολοκυθάκι)
- Εισαγωγή στην Ευρώπη τον 16^ο αιώνα
- Εξάπλωση σε όλες τις ηπείρους
- Γνωστά και άλλα είδη: κολοκύθες (Ασία), νεροκολοκύθες, λούφες

Σημερινή Εξάπλωση

Ύπειροι

- Αφρική 10,1%
- Αμερική (B&K) 3,7%
- Αμερική (N) 5,8%
- Ασία 63%
- Ευρώπη 15,7%
- Ωκεανία 1,6%

Σημερινή Εξάπλωση

Χώρες

- Ινδία 22,7%
- Κίνα 21,7%
- Ουκρανία 8,5%
- Αίγυπτος 4,1%
- Αργεντινή 2,8%
- Μεξικό 2,5%

Βοτανικοί χαρακτήρες

Φυτό

- Μονοετές
- Ποώδες
- Φέρει έλικες
- Έρπον, αναρριχώμενο, θαμνώδες
 - Το κοινό κολοκυθάκι έχει θαμνώδη μορφή,
 - Οι κολοκύθες, μπορεί να έχουν έρπουσα ή αναρριχώμενη μορφή.

Βοτανικοί χαρακτήρες

Ρίζα

- Πασσαλώδης
- Ανάπτυξη μέχρι βάθους 1,2 μ.
- Το κυρίως ριζόστρωμα βρίσκεται μέχρι τα 40-50 εκ.

Βοτανικοί χαρακτήρες

Βλαστός

- Κυλινδρικής ή Γωνιώδους διατομής (συνήθως)
- Φέρει τρίχες
- Μικρά μεσογονάτια διαστήματα
- Δεν διακλαδίζεται

Βοτανικοί χαρακτήρες

Φύλλα

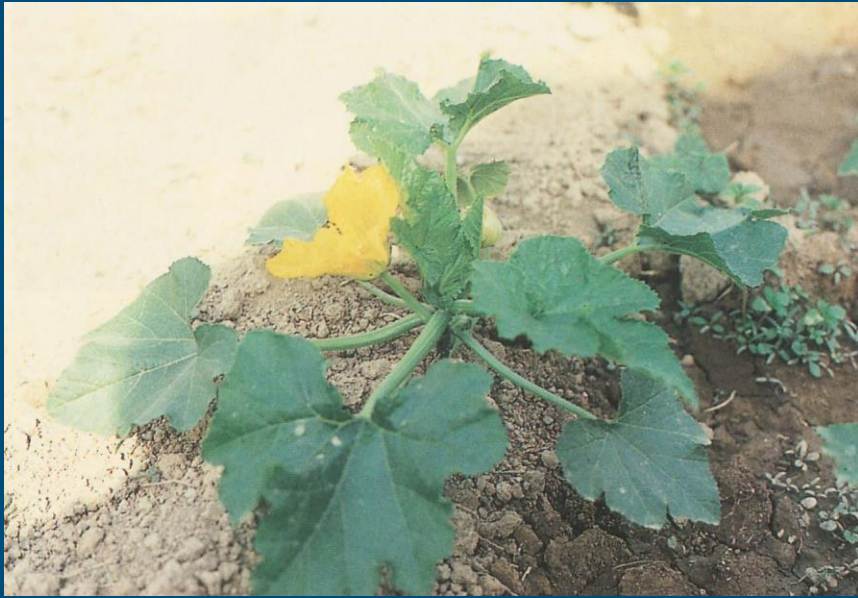
- Μεγάλα, απλά
- Πεντάλοβα ή τρίλοβα
- Μικρές ή μεγάλες εγκολπώσεις
- Φέρουν τρίχες
- Μίσχος μακρύς και χονδρός, κούφιος εσωτερικά

Βοτανικοί χαρακτήρες

Άνθη



- Μεγάλα, μασχαλιαία με έντονο κίτρινο χρώμα
- Φέρει αρσενικά και θηλυκά άνθη (μόνοικο και δικλινές).
- Τα αρσενικά άνθη είναι μεγαλύτερα,
- Τα θηλυκά άνθη φέρουν υποτυπώδη καρπό.
- Σταυρογονιμοποίηση με μέλισσες και άλλα έντομα
- Φτωχή επικονίαση:
 - μείωση της παραγωγής και παραμορφωμένοι καρποί



Νεαρό φυτό κολοκυθιάς

Άνθη κολοκυθιάς

Αριστερά θηλυκό και δεξιά αρσενικό



Βοτανικοί χαρακτήρες

Καρπός

- Τα κολοκυθάκια είναι συνήθως μικρού μεγέθους, χρώματος πράσινου έως λευκοπράσινου και κυλινδρικού σχήματος.
- Οι κολοκύθες ποικίλουν σε μέγεθος και σχήμα:
 - χρώμα λευκό, κίτρινο, πορτοκαλί ή ερυθρό.
 - το βάρος τους μπορεί να φτάσει και τα 50 κιλά

Απαιτήσεις σε κλίμα

- Φυτό θερμής εποχής **πολύ ευπαθές στον παγετό**
- 30-60 ημέρες από την σπορά ως την πρώτη συγκομιδή
- Μέση μηνιαία θερμοκρασία 18-27° C
- Διαφορές με την αγγουριά:
 - πιο ανθεκτική στις χαμηλές θερμοκρασίες
 - πιο ανθεκτική στην ξηρασία
 - λιγότερο απαιτητική σε θρεπτικά στοιχεία

Απαιτήσεις σε έδαφος

Κατάλληλα εδάφη:

- Μέσης συστάσεως
- Γόνιμα
- Πλούσια σε οργανική ουσία
- Καλή στράγγιση
- Άριστο pH 6-7,5
- Ανθεκτικό στην αλατότητα

Πολλαπλασιασμός

- Δύσκολα μεταφυτευόμενο φυτό
- Σπορά σε ατομικά γλαστράκια, δίσκους, κύβους
- Σπάνια η απευθείας σπορά
- Θερμοκρασία βλάστησης σπόρων: 25-35° C (10 ημέρες)
 - σε θερμοκρασίες < 10° C δεν βλαστάνει
- Συνιστώμενες θερμοκρασίες στο σπορείο:
 - 21-27° C την ημέρα
 - 18-22° C τη νύκτα

Πολλαπλασιασμός

- Παραμένουν στο σπορείο 3-5 εβδομάδες
- Στάδιο μεταφύτευσης: τα 3-4 πραγματικά φύλλα
- Πριν τη μεταφύτευση σκληραγώγηση των φυτών με μείωση της υγρασίας
- 1 γρ σπόρου περιέχει 10-13 σπέρματα
- Διατήρηση βλαστικότητας σπόρου περίπου 4 χρόνια

Μεταφύτευση-Συνθήκες

- Αποστάσεις: 100-120 εκ. μεταξύ των γραμμών και 50-80 εκ επί των γραμμών
- Εύρος θερμοκρασιών:
 - Ημέρα:
 - Άριστη 25-27° C
 - Μέγιστη 30-32° C
 - Ελάχιστη 8-10° C

Συνθήκες ατμόσφαιρας

- Νύκτα:
 - Άριστη 15-17° C
 - Ελάχιστη βιολογική 10° C
 - Ελάχιστη θανατηφόρα 0-2° C
- Θερμοκρασία εδάφους 15-17° C
- Σχετική υγρασία ατμόσφαιρας: 70-85%

Περιποιήσεις

- Πότισμα
 - Απαιτητικό σε νερό
 - Ενδεικτικά: 388 m³ ανά στρέμμα
- Βασική Λίπανση
 - 8-10 λιπαντικές μονάδες αζώτου ανά στρέμμα
 - 15-20 λιπαντικές μονάδες φωσφόρου ανά στρέμμα
 - 15-20 λιπαντικές μονάδες καλίου ανά στρέμμα

Περιποιήσεις

- Παράχωμα
- Καταπολέμηση ζιζανίων (εδαφοκάλυψη)
- Φυτοπροστασία
- Κλάδεμα
 - αφαίρεση παλαιών φύλλων ή και νέων αν είναι πολύ πυκνή η βλάστηση
 - εξασφάλιση καλών συνθηκών αερισμού στον χώρο του φυτού.

Υποστύλωση

- Δένονται οι κορυφές των φυτών με σπάγκο από το οριζόντιο σύρμα
- Σε κάποιες περιπτώσεις δεν γίνεται (θαμνώδη και ορθοτενή φυτά)



Θαμνώδης ανάπτυξη

Υποστύλωση

Υποστύλωση με δέσιμο
της κορυφής



Ιδιαίτερη προσοχή να μην τραυματίζεται
ή να αποκόπτεται η κορυφή του φυτού.

Συγκομιδή

- Όταν οι καρποί αποκτήσουν εμπορεύσιμο μέγεθος
- Συγκομίζονται άγουροι
- 8-15 εκ. μήκος
- Κατά την συγκομιδή, αποκόπτεται και μέρος του ποδίσκου
- Προσοχή στους τραυματισμούς του καρπού (ευαίσθητος)
- Συχνότητα συγκομιδής: ανά 2-4 ημέρες
- Απαιτούνται περίπου 9 ημέρες από την εμφάνιση του θηλυκού άνθους μέχρι το εμπορεύσιμο μέγεθος



Συγκομιδή

- Διάρκεια συγκομιδής: 2-3 μήνες
- Αποδόσεις: 2,5-3,5 τόνοι ανά στρέμμα



Κριτήρια επιλογής ποικιλιών

- Πρώιμη καλλιέργεια (το χρονικό διάστημα από τη σπορά μέχρι τη συγκομιδή να είναι βραχύ)
- Μεγάλη παραγωγικότητα και κυρίως να παράγει μεγάλο ποσοστό θηλυκών ανθέων
- Να μην καταλαμβάνει μεγάλη επιφάνεια (θαμνώδες, ορθόκλαδο), ώστε να φυτεύονται όσο το δυνατόν περισσότερα φυτά ανά στρέμμα,



Κριτήρια επιλογής ποικιλιών

- Να ικανοποιεί τις απαιτήσεις των καταναλωτών σε ότι αφορά **το χρώμα**, **το σχήμα**, **τη γεύση** και το **άρωμα**
- Η ποικιλία να προέρχεται από διασταύρωση καθαρών σειρών ώστε να εξασφαλίζεται η ομοιομορφία
- Ανθεκτικότητα σε ασθένειες και ιώσεις
- Ανθεκτικότητα στις χαμηλές θερμοκρασίες

